

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.

Főmunkatárs:
HERBOLY FERENC.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.

Fiókiadóhivatal:
Kassa, Fő-u. 45. (Breitner
papírkereskedés).

Telefonszám: 150.

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Vidéki szerkesztőségek és
kiadóhivatalok:
Sárosvárm.: Eperjes, Bártfa
Szepesvárm.: Lőcse, Igló.

Előfizetési árak:
Egy évre . . . 14 K — f.
Fél évre . . . 7 K — f.
Negyedévre . . . 3 K 50 f.

Vidéki előfizetőknek havonta
50 fill. bélyegköltéssel több.

Megjelenik mindennap
delután 5 órakor.

Árulás a városházán.

KASSA, november 9.

Pongrácz Ferenc gróf főispán kamarás, tehát aranykulcsos. Arany kulcsával azért küldték le két törvényhatóság nyakára, hogy próbálja fesszegetni, kinyitogatni vele azokat a titkos lakatokat, melyeken át besurranhat az abszolutizmus. Aranykulcsának — mondják — nagy a bűvös hatása. Csak hátat kell fordítani a nemzeti küzdelemnek, csak el kell árulni az ország szent ügyét s az aranykulcs menten elővarázsolja a vágyak és óhajtsók kielégítését.

Az aranykulcs mesebeli erejének azonban szaga van. Akit egyszer magához lakatol, menten megfertőzi, mint a pócegödör a belé hullott fehér macskát.

Nos az aranykulcs megkörnyékezte a mi házörző fehér macskánkat Münster Tivadar polgármestert. Ez a kassai kozák meggyalázta Kassa becsületét, feladta a várost a Schalkház szállóban tanyát ütött politikai kalandornak. Miért fehér macska ez a diszpédány? Mert ha bajban volt a bőre talpát nyalta a független polgárságnak, a macska hizelkedő természetével. Miért kozák? Mert hátba támadta a nemzeti ügy védelmére összesereglett bizottsági tagokat s kézesókra szaladt a kancsukat osztó kormányhatalomnak.

A kozák a kancsukat nemcsak megcsókolta, de kezébe is ragadta s végig akar vele sujtani Kassa város híres magyar becsületén, szégyenbélyeget akar ütni a szabadság ősi fészékének arcán. A másik kozák, a főjegyző Kozora V. De a főkozák: Münster Tivadar polgármester. Ez a pipogya báb, akit jobbra-balra ráncigálnak mindég, kinek annyi önálló ítélőképessége sincs, mint egy öreg tyuknak. Ez a lehetetlen és tehetetlen ember, aki elmerült volna egészen a fületővéig a Horalek-féle kátyuban, ha nagylelkűen ki nem menti a városi törvényhatósági bizottság függetlenségi érzelmű polgársága.

A függetlenségi érzelmű polgárság volt az, mely megszánta a vergődő polgármestert s bizalmat szavazott

neki, mikor Péchy Zsigmond főispán kérlelhetetlenül felfüggesztette volna állásától. És mi a hála? A főkozák esze nélkül rohan a Schalkház-szállodába és elalkudja a város becsületét. Felrendeli Pongrácz mint egy utcai hordárt s Münster Tivadar rövid pourparler után hűségesküt fogadott az abszolutizmusnak. Kialkudták, hogy az installáció hétfőn megtörténik.

Ilyen gyalázat még Kassát nem érte. Bocskay, Thököly, Rákóczi városa, ahol megszületett a dicső vörössapkás honvédszászlóalj, hová a szabadság szent ereklyéit hozzák, bűnbe esett, árulóvá bélyegezte a polgármester.

A szégyentől sápadt arccal s remegő kézzel írjuk e sorokat, hogy a hitványság megindult kerekét utjában megállítsuk. Róma pusztulását is a gerinctelen szenátus idézte elő. Kassát elpusztulni nem engedjük. Rómában is a despotizmus, mikor hatalma alkonyodóban volt, kenyeret és komédiát ígért a népnek. Ami helyzetünk se más. A kenyeret, érts alatta minden földi jót, megkapják a renegetek, — a komédia pedig marad a népnek. Mit kapott a polgármester, nem tudjuk. Hogy kapott valamit, nem állítjuk. De hogy a komédiát Kassa közönségének szánta: ez világos.

A szégyent azonban le kell mosni. Stekker Károly a Hadik-programm-beszéden azt mondotta, nem érdemi meg Rákóczi hamvait ez a város, hanem patkánycsontokat érdemel, hogyha nem szavaz közönsége a koalíció disszidens jelöltjére. Most az ország ügyéről van szó. A város becsülete forog kockán. Most álljon ki a tüzes szavu függetlenségi vezér s mozgassa meg Kassa közönségét. Akiben van egy szemernyi becsület, fogjon velünk össze. Ott még se tartunk, hogy zsendár szuronyokkal vonuljon be Pongrácz a városházára, hol tárt karokkal várja Münster és Kozora, hogy installálja a politikai zavaros szabadszóját, — mig esküt nem tesz, kar-

hatalmat nem használhat, mert nem közhivatalnok, tehát ki félénk természetű, e rémképtől ne ijedjen meg.

Embersóvényt fonjon Kassa kuruc népe a labanc séta elébe, ezek állják körül a városházát, hol az árulást hétfőn megakarja pecsételni a polgármester. És ha ott lesznek az ezrek ám jójjön be a komiszárius — ha tud. Örület elgondolni mit művelt Münster. Ha a várost eladta rá zudítja a megyére is a veszedelmet, hová Pongrácz ha az esküt letenné, már mint közhivatalnok vonulhatna be. Ami szégyenünk a vármegye becsületes harcának is veszedelme. Kassai polgárok, az árulást ne tőrjünk. Átkozott a kéz, mely Pongrácz elé baráti jobbot nyújt. A kozákok kezét pedig meg kell kötözni a törvény és a becsület fonalaival.

☆

A városháza tanácsterme tegnap delután rendkívül izgalmas jeleneteknek volt a színhelye. A bizottsági tagok egy jelentékeny része delután 5 órakor tanácskozársra gyűlt össze, hogy megbeszéljék követendő álláspontjukat a kinevezett új főispán, gróf Pongrácz Ferenc beigtatása kérdésében.

Pongrácz felrendelte Müntsert.

A gyűlés azzal kezdődött, hogy Münster Tivadar polgármester a jelenvoltak kinos meglepetésére bejelentette, hogy gróf Pongrácz Ferenc felhívatta őt a Schalkház-szállodába és ott beszélgetést folytatott vele az installációról.

Elárult nemzeti ügy.

A polgármester az új főispánnal a beszélgetés során abban állapodott meg, hogy november hó 13-án rendkívüli közgyűlést fog egybehívni, mely Pongrácz Eerenc gróftól elfogadja a beigtatási esküt.

Óriási felháborodás.

Münster szolgálalkülsége erre annyira felháborította a jelenvolt bizottsági tagokat, hogy percekig pokoli láрма zugott a tanács teremben.

- Árulás!
- Eladta a várost!
- Hazaáruló!

Ezek voltak a legenyhébb kifejezések, melyekkel joggal illették a polgármestert. Münster halásápadtan ült helyén, ilyen für-

FODOR ISTVÁN

csemege-üzlete

Kassa, Kossuth Lajos-utca 2.

Szeptember 27-én tűz által teljesen elpusztult csemege-üzletemet teljesen újjá építve s modernül friss áruval dusan felszerelve, ismét megnyitottam. Tisztelettel kérem vevőközönségemet, sziveskedjék üzletemet továbbra is nagyrabecsült jóindulatával támogatni.

getegre nem számított, mikor engedett a csábításnak.

A bizottsági tagok egymásután sorra emelkedtek szólásra s a legerősebb kifejezésekkel adtak kifejezést megbotránkozásuknak, kijelentvén mindannyian, hogy a polgármester ezen ténye a bizottság *egyenes kijátszása* s nem egyéb az abszolutizmus hűségese uszályhordozásánál.

A polgármester installál.

Miután a Münster Tivadar eljárásából világosan kitűnt, hogy *összejátszott* gróf Pongrácz Ferenczel, hogy cinkostársa a darabant küldöttnek, hogy engedelmes szolgálja a kormány hazafiatalan akarátának, a bizottsági tagok kérlelni kezdték, hogy legyen tekintettel Kassa becsületére és *halassza el a beigtató közgyűlést* az e hó 14-ére kitűzött vármegyei közgyűlés utáni időpontra. A polgármester, ez a gyámoltalan individuum, azonban mint eddig soha, ez egyszer felháborító csökönyösséggel ragaszkodott elhatározásához s hajthatatlan maradt. Hiába hivatkoztak becsületre, tisztességre, erkölcsre, mint az öszvér a karóhoz, úgy megkötötte magát a polgármester hazafiatalan tényéhez.

Az árulás ellen.

Okos szó, felháborodás, a becsületre való hivatkozás nem használt, olyannyira, hogy a bizottsági tagok kénytelenek voltak a felől tanácskozni, mitévők legyenek, hogy a főispán és cinkosa a polgármester terve ne sikerüljön, s az esküt Pongrácz le ne tehesse.

Eder Ödön és *Stekker Károly* bizottsági tagok azt az indítványt terjesztették elő, hogy *az e hó 13-ra kitűzött rendkívüli városi közgyűlésen a bizottsági tagok közül senki se jelenjék meg. E célból egy iv körtessék, amelyen minden bizottsági tag tisztességére és becsületére megfogadják, hogy az installációra el nem megy.* Törvény szerint ugyanis, ha egy bizottsági tag se jelenik meg a közgyűlésen, azt megtartani és azon esküt kivenni nem lehet.

A kozákok megszólalnak.

A bizottsági tagok radikális tagjai, akik erőszakkal szemben meghunyászkodni nem akarnak, heves ellenzéssel fogadták ezt a tervet. Hogy mennyire igazuk volt, mily abszurdum az ellenállás ilyen módja, az menten kitűnt.

Szauberer Béla dr. ugyanis kérdést intézett a polgármesterhez és Kozora Vince főjegyzőhöz, mit csinálnak akkor, ha egy bizottsági tag se jelenik meg.

Münster Tivadar és Kozora Vince erre egyenesen kijelentették, hogy *ők ketten a rendkívüli közgyűlést akkor is megtartják, ha egy bizottsági tag se jelenik meg és Pongrácz Ferenc gróftól az esküt kivesszik és az aktusról a jegyzőkönyvet kiállítják.*

— Árulás! Hitványosság! Szégyen! a reprodukálhatlan kifejezések egész fürgetege hullott a polgármester és a főjegyző fejére. Ez a kijelentésük páratlanul áll az országban, hozzá hasonló még nem történt mióta a nemzet alkotmányát védi.

Fenyegető helyzet.

Az izgalom ekkor már tetőpontra hágott. A bizottsági tagok majdnem tettelegességgig mentek s hatalmas hangzavarba vészett el minden szitok, amit a két kozák méltán kapott. A további tanácskozás teljesen lehetetlenné vált. A lelkek mélyéből felháborodott bizottsági tagok nagy izgalommal távoztak a polgármester és a főjegyző társaságából.

Kassa installál.

Bizonyos, hogy Kassa város közönsége és közgyűlése az alkotmányvédelemben Münster és Kozora Vincére nem számíthat. Ezek az alakok teljesen oda adták magukat Pongrácz főispán szolgálatába. A helyzet tehát az volna, hogy Kassa november 13-án installál. Ha ez megtörténik, ebből a szégyennel bélyegzett városból ki kell vándorolni.

Polgárok talpra.

De ennek megtörténnie nem szabad. A bizottsági tagok pártkülömbőség nélkül fogjanak össze s tegyék lehetetlenné az installációt. Az nem taktika az erőszak ellen, hogy nem mennek el a közgyűlésre. Ez a taktika csak ott érvényesülhet, hol a polgármester nem *„bugris perecár!”* (kassai ember megérti) és a főjegyző magyar ember és nem kozák. A bizottsági tagok nagyobb része ugyanis azon az állásponton van, hogy az esküt minden erővel meg kell akadályozni. El is követ e tekintetben emberileg minden lehetőt. De velük kell lenni a többi bizottsági tagoknak is és mellettük kell lenni a polgárság összeségének. A polgárság tudni fogja kötelességét és helyén lesz, hogy az alkotmányt és Kassa autonómiájának becsületét megvédje. Legyen helyén minden bizottsági tag is és akkor az ármány nem fog győzni. A magyarok istene segítsen bennünket e becsületes harcban!

Elmaradt ülés.

Osztrák vasuti sztrájk.

Orosz forradalom.

— Fővárosi tudósítók telefonjelentései. —

Kassa, nov. 9.

A mai politikai hírek közül a legérdekesebb, hogy Pestvármegye közgazgatási bizottsága ma főispán és alispán híján nem tarthatta meg ülését. A belügyminiszternek ugyanis ilyenkor törvényadta joga van hozzá, hogy az elnököt ideiglenesen kijelölje, de *Kristóffy, Fazekas Ágoston* főjegyző ismételt megkeresése dacára sem nevezte meg az elnököt. — Az osztrák vasuti sztrájk már veszedelmes mértéket ölt és ma Bécsre terjedt át. — Az orosz forradalmi mozgalmak is egyre növekednek.

Mai híreink ezek:

Budapest, november 9.

Elmaradt ülés.

Ma délelőttre volt kitűzve Pestvármegye közgazgatási bizottságának ülése. A közgazgatási bizottsági ülésen a főispán szokott elnökölni, ennek távollétében pedig az alispán. Ha az alispán is akadályoztatva van, akkor a törvény értelmében a belügyminiszter jelöli ki az ülés ideiglenes vezetőjét. Pestvármegyében ez a ritka eset állott ma be. Minthogy a főispán az esküt le nem tette (és nem is fogja letehetni). Nem viselhet ilyen tisztséget, az alispán pedig beteg. *Fazekas Ágoston* főjegyző tehát táviratúlag fordult a belügyminiszterhez, hogy elnökről gondoskodjék. A belügyminiszter azonban nem válaszolt. A főjegyző ma újból kérdést intézett a belügyminiszterhez, ez újabb kérdést sem méltatta válaszra, s így a közgazgatási bizottság ülése elmaradt.

Pestvármegye kormánybiztosa.

Megyei és politikai körökben, mint biztos tény emlegetik azt, hogy Pestvármegye még e héten kormánybiztost fog kapni. Az eddigi burkolt abszolutizmus helyett tehát megkezdődik a nyílt abszolutizmus.

Az osztrák vasuti-sztrájk.

Bécsből jelentik, hogy az ottani vasutasok mozgalma ma a passzív rezisztencia kimondásával kezdődött meg. A vasutasok

eme viselkedése a forgalmat rendkívül meglassította és késlelteti. A személyvonatokra egyelőre nem érezeti hatását, mert azok a menetrendet eddig pontosan tartották be.

Orosz forradalom.

Trepovról az utóbbi időben nagyon sok ellentétes hír terjedt el. Egyrészt azt hirdették, hogy ezt a vérszomjas zsarnokot a forradalmárok bosszúból megölték, más oldalról pedig azt közölték, hogy Trepovnak nincsen baja, csak a lemondását nyújtotta be. Az utóbbi hír nyert megerősítést, mert amint Szentpétervárról jelentik a cár lemondását ma fogadta el.

Rémhir Wittéről.

Szentpétervárról jelenti a táviró, hogy ott ma az a hír döbbsentette meg a békés polgári lakosságot, hogy Wittét az udvari reakció pártja titokban meggyilkoltatta. A hírt azonban később megcáfolták.

Kassa, november 9.

Zemplénumegye közgyűlése. Zemplénumegye törvényhatósága ma rendkívüli közgyűlést tartott, melyen *Andrássy Gyula* gróftól zajos ovációkban részesítették. *Meczner Gyula* indítványára elhatározták a kormány megsemmisítő rendelete tárgyalásának kapcsán, hogy a passzív rezisztenciára vonatkozó határozataikat teljes egészében fenntartják. *Buzs Barna* országgyűlési képviselő indítványára pedig kimondták, hogy az ujonnan kinevezett főispánt nem installálják, s az alispánnak megtiltják, hogy az installáló közgyűlést összehívja. Ezzel kapcsolatban elhatározták, hogy a *főispáni irodát és közgyűlési termet bezárják és lepecsételik* s azokat, akik az új főispántól kinevezést fogadnak el, vagy vele érintkeznek, *társadalmilag bojkottálják.*

A löcsei választás.

(Máriássy programbeszède.)

— A Napló kiküldött tudósítójától. —

Lőcse, november 9.

Tegnap délután 5 órakor tartotta meg a löcsei kerület függetlenségi párti képviselő-jelöltje, *Máriássy Mihály*, akinek eddig ellentele sincsen, programbeszédét a löcsei nagyvendéglő dísztermében. Ez alkalomból *Günther Antal*, *Szalay László*, *Hammersberg László*, *Burgyán Aladár*, *Kun Árpád*, *Veldorfer* képviselők utaztak Lőcsére, hogy a függetlenségi párt jelöltjét támogassák. Jó benyomást tett *Raisz Aladár* volt alispán és a szepesszombati kerület új disszidens képviselőjének megjelenése, aki beszédében jelezte, hogy a koalícióhoz szegődik. Az eperjesi kuruc jogászifjuság 25 tagú küldöttséggel képviseltette magát. A nagy terem zsúfolásig telt meg választókkal.

Károssy Jenő nyugalmazott honvédelmezredes, a löcsei függetlenségi párt elnöke megnyitotta a gyűlést, azután üdvözölte a képviselővendégeket és a lelkes eperjesi jogászifjuság küldöttségét, majd a jelöltet programbeszédének elmondására hívta föl.

Máriássy Mihály, akit a közönség percekig tartó lelkes ovációval fogadott, azután egy óráig tartó fejtegetésben terjesztette elő programját. A függetlenségi és 48-as párti demokratikus program rendíthetetlen hívének vallotta magát.

Miután az éljenzés lecsillapodott, *Günther Antal*, *Hammersberg László*, *Szalay László*, *Kun Árpád* és *Burgyán Aladár* függetlenségi képviselők beszéltek nagy hatással.

Wildfeuer Antal néppárti képviselő kijelentette, hogy a néppárt a pártközi egyezés alapján nem állít önálló jelöltet, hanem támogatja *Máriássy* a haza közös ellenségei ellen. (Hosszantartó éljenzés.)

Raisz Aladár mint új disszidens hasonló kijelentést tesz.

Kossuth és *Apponyi* távirati üdvözlése után *Máriássy*t proklamálják egyhangu lelkesedéssel a kerület függetlenségipárti jelölt-

jéül. Megválasztása november 15-én bizonyos, mivel még ellenjelöltet sem tudtak találni.

Károssy Jenő elnök azután lelkes hangulatban rekesztette be a lélekemelő gyűlést.

HIREK.

A széksértés.

— Kávéházi beszélgetés. —

A. Hallotta, Kolozsváron széksértés volt a megyeházán.

B. Széksértés? Hallottam.

A. Tudja, mi az a széksértés?

B. Igen, orvosi szakkifejezés. Tulajdonképpen egy közönséges betegség, ami elen keserűvizet használnak.

A. Ne beszéljen zöldeket! A széksértés az, amikor valamelyik törvényhatósági tag disznó ágot mond . . .

B. Ugy-e mondtam, hogy disznóság.

A. . . . és ezért megbüntetik. Olyan, mint amikor a képviselőt a rosszalás bizottság elé utasítják. Most már érti?

B. Igen, most már nem értem.

A. Miért nem érti?

B. Mert azt mondják, hogy Kolozsváron széksértés volt. Pedig ott nem mondtak gorbombaságot, hanem csak egy széket vágta a főispán fejéhez. Mi hát ebben a széksértés.

A. (Hallgat.)

B. Mi hát ebben a széksértés?

A. (Hallgat.)

B. Na, nagy közjogász ur! Hát majd megmondom magának én. A széksértés az, amikor a széket a törvénytelen főispánhoz vágják, mert azzal megsértenek egy ilyen *becsületes széket*. Most már érti, hogy mi az a széksértés?

A, (érti.)

Iksz.

— Felolvasás. Az akadémiai jogászegylet jogtudományi szakosztálya e hó 10-én, pénteken délután 6 órakor ülést tart, amelyen a nagyközönséget szívesen látja. A felolvasó-ülés tárgya: A megadóztatástól ment létminimum mint beneficium competentiae és szegényvédelem. Az értekezést írta és felolvassa: Krantz Dezső joghallgató.

— A Kazinczy-kör közgyűlése. A Kazinczy-kör vasárnap e hó 12-én délelőtt 11 órakor tartja meg közgyűlését a város-háza nagytermében. A tárgysorozaton Münster Tivadar elnöki megnyitója, Blanár Béla dr. főtitkár titkári jelentése és Proché Ede pénztáros zárszámadása és költségvetési előirányzata szerepel. Előterjesztések és indítványok is tehetők.

— Uj tisztí orvos. Bartos György, a kassai magyar királyi állami gyermekmenhely másodorvosa a Budapesten megtartott tisztí orvosi vizsgán kitűnő eredménnyel kapta meg a képesítést.

— Egyesült függetlenségi lapok. Az Arad és Vidéke és Függetlenség nagy aradi függetlenségi lapok egyesültek. Ebből az alkalomból az Arad és Vidéke főszerkesztője és tulajdonosa, Králitz Lajos dr. ma a lap élén bejelenti a közönségnek, hogy eddig viselt főszerkesztői tisztétől visszalép s helyét Benedek Árpád, az aradi Függetlenség felelős szerkesztője, az ellenzéki publiciszták egyik legkitűnőbbike fogja elfoglalni. A lap felelős szerkesztője továbbra is Szudy Elemér, a kiválóan tehetséges és rokonszenves újságíró marad. A lap címe az Arad és Vidéke marad.

— Munkáselemlések. Tegnap este 8 órakor kezdte meg dr. Fényes Samu a Famunkások szakegyletének Fő-utca 60. szám alatt levő helyiségében népszerű tudományos előadásait a *Természettudományos világlégfoglalásról*. A nagy terem ez alkalomból zsúfolásig telt meg munkásokkal, akik nagy figyelemmel hallgatták meg dr. Fényes Samu érdekes szabad előadását. A közönség között az intelligens elem is nagy számmal volt képviselve, különösen sok jogász jelent

meg a szakegyletben. Dr. Fényes Samu a 20-nál több estére tervezett ciklust e hó 12-én vasárnap délután 4 órakor folytatja.

— Tanítógyűlés. A Sárosvármegyei r. kath. Népművelők Egylete f. é. november 6-án tartotta közgyűlését Eperjesen a r. kath. finiskolában. Jelen voltak dr. Fischer-Colbrie Ágoston kassai segédpüspök, *Matyasovszky Béla* kir. tanfelügyelő, pécsujfalusi *Péchy Árpád* földbirtokos, a megye papsága, tanárok és mintegy 120 tanító és tanítónő, továbbá számos vendég. A gyűlés igen élénk lefolyása volt és különös figyelmet keltett a segédpüspöknek a keresztényszocializmusról és az antialkoholizmusról mondott szavai. A gyűlés déli 1 órakor ért véget, utána az eperjesi Rákóczi-körben 150 terítéki bankett volt, amely kedélyes hangulatban folyt le.

— A belügyminiszter rendeletei. A belügyminiszter három rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, Kassa városához és Abauj-Torna vármegyéhez is. Mind három rendelet reformot, újítást foglal magában. Az első a *közigazgatási bizottságok* megválasztásáról szól, úgy módosítván az eddigi szokást, hogy az új közigazgatási bizottságot már akkor meg kell választani, mikor még a régi együtt van. A másik rendelet az *utólagos anyakönyvvezetésről* szól, tételesen felsorolván, hogy milyen esetek tartoznak ide. A harmadik, a legfontosabb pedig, a *műszaki, vízvezetési, csatornázási munkálatokat* rendeli a legszigorubb ellenőrzés alá. A rendelet kifejti, hogy a városok életében a legfontosabb ügyeknek az, hogy jó legyen a vízvezeték, csatornázás. Es a midőn a törvényhatóságok ilyen munkálatokra magánvállalatokkal szerződést kötnek, nem mellőzhető a legszigorubb ellenőrzés. Sajnálatlalt tapasztalta azonban a miniszter, hogy e hivatalnak az államépítészeti hivatalok nem mindenben tudtak megfelelni, éppen azért elrendeli, hogy ezentul minden ilyen szerződés ellenőrzés és jóváhagyás végett egyenesen Budapestre, a m. kir. országos vízépítő igazgatóság közegészségügyi mérnöki osztályához terjesztendő fel.

— Somogyvármegye új levéltárosa. Tallián Gyula főispán a Roboz Zoltán dr. elhalálzásával megüresedett várm. levéltárosi állásra *Baranyai Bélát*, Baranyavármegye allevéltárosát nevezte ki. — Az állásra *Seress Imre* a Kassai Hírlap felelős szerkesztője is pályázott.

— Vízvezetési munkák. A Raktár-utcán ma megkezdtek a vízvezetési és csatornázási földmunkálatokat. A rendőrség azért a Raktár utcában beszüntette a kocsi és szekérközlekedést és a szomszéd utcákba terelte át.

— A felsült tolvaj. Oberla Ferencné, született Bender Mária felsőmisllyei parasztnő tegnap a Szepsi-úti Nyulvendéglőbe tért be, ahol egy őrizetlen pillanathban egy tányért rejtett a ruhája alá. A vendéglős a lopást észrevette és rendőrt hivatott, aki megakartta motozni a tolvaj asszonyt, de mielőtt hozzálátott volna, a corpus delicti a ruha alól kiesett és csörömpölve tört el. Oberla Ferencné följelentette a bíróságnak.

— Meglepett hazardjátékosok. Lemák János rendőr tegnap este 8 óra tájban a Szerecsen-utca egyik gázlámpája alatt egy csoport mesterinast és suhancot lepett meg, amint javában bele voltak mélyedve a 21-es nevezetű hazardjáték rejtelmeibe. A kötelességtudó rendőrszem nyomban lefoglalta a készpénzt, amely összesen 16 fillért tett ki és elkobozta a corpus delicti gyanánt szolgáló zsiros és piszkos kártyacsomót. A hazardjátékot üző társaságot a rendőrségen kihallgatták. A 15—17 éves szerencsejátékosok nevei: Lidiák Antal, Sztópkó Béla, Téglási András és Malinyák József. Erre az esetre is áll a német közmondás: Kleine Diebe hängten man, grosse lässt man laufen.

— Fizetésektelenség Kassán. A bécsi hitelezők védőegylete jelenti, hogy *Lichtenstein* Lajos kassai kereskedő fizetésektelen lett.

— Uj szociáldemokrata párt a felvidéken. Iglórol jelentik, hogy ott e hó 5-én az északmagyarországi munkások értekezletet tartottak, amelyen képviselve voltak a következő községek munkásai: Zsolna, Trencsén, Turócszentmárton, Ruttka, Rózsahegy, Liptószentmiklós, Igló, Alsókubin, Zólyom, Besztercebánya, Szepesolaszi, Lőcse és Eperjes. Az értekezlet tárgya a felsőmagyarországi szociáldemokrata párt megalakítása volt. Az értekezlet Szabó Kálmán iparos indítványára egyhangulag kimondotta, hogy megalakítja a felsőmagyarországi szociáldemokrata pártot. A új szocialista párt mind a két meglévő szociáldemokrata párttól teljesen függetlenül kíván működni és egyik párthoz sem csatlakozik, mert a nemzetközi szociáldemokrata párt teljesen a kormány zsoldjába szegődött, az újjászervezett szociáldemokrata párt pedig személyi politikát üz. A felsőmagyarországi szociáldemokrata párt célja és feladata lesz főleg a tótajku munkásnépet szervezni és a pánszlávizmus karjaiból kiragadni. A felsőmagyarországi szociáldemokrata párt meg akarja értetni a tótajku munkásokkal, hogy a gazdasági bajokon nemzetiségi aspirációk hangoztatásával nem lehet segíteni. Az új szociáldemokrata párt december hó 25-én Lőcsén országos alakuló értekezletet tart. Az értekezlet a párt program kidolgozása céljából hat tagu bizottságot küldött ki. Végül elhatározta az értekezlet, hogy a felsőmagyarországi szociáldemokrata párt "elvéinek terjesztése céljából karácsonyra egy magyar és egy tót nyelvű hetilapot indít.

SZINHÁZ.

* Cigánybáró. Hetek óta tegnap láttunk először olyan operette előadást, amelyben a rendezés, az ensemble, és a zenekar főképpen az egyes szereplők kifogástalanok voltak. Strausz János klasszikus operette ilyenképpen méltó előadáshoz jutott és nem fél, de zsufolt házat érdemelt volna meg. A rendezés gondossága mellett kellemes benyomást tett a zenekar precizitása is, melyet Marthon Géza, aki hosszas betegsége után tegnap ült először a karmesteri székekben, vaskézzel tartott össze. Az első felvonásban az orcheszter még némi hajlandóságot mutatott a diszszonanciákra, de Marthon ismert erélye csakhamar észre térítette a társaságot, hogy a kottával és karmesteri pálcával szemben ezentul nem tanúsíthatja majd azt a szuverén megvetést, amely a közelmúltban olyan kínos föltűnést keltett. Nagy Aranka mellett Cseőregh Jenőnek, Nagy Gyulának, Kállai Lujzának, Diósi Annának volt megérdemelt sikere. A karok jók voltak.

* Kalap a színházban. A nagyváradi színügyi bizottság minap tartott ülésén kifejezte azt a különös óhaját, hogy a páholyok női közönsége is kalap nélkül üljön a színházban. A nagyváradi hölgyek bizonyára protestálni fognak e kívánság ellen. — Nálunk Kassán nemcsak a páholyokban, de különösen vasárnap délután a földszinten is egész kalaperdő tarkállik.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§. Esküdtbíróági tárgyalás. A kassai kir. törvényszék, mint esküdt bíróság, tegnap ült törvényt Matisz András, kocsislegény fölött, aki ez év július 30-án, egy vasárnap este a Kossuth-utca 18. sz. alatt meggyilkolta Krupás Erzsébet cselédleányt. A tárgyaláson Bessenyei Béla dr. elnököt, a vádhatóságot Gombos József, a védelmet dr. Fenyves Ödön képviselte. Matisz az ügyész szándékos emberöléssel vádolta s az esküdtek, dacára a hatásos előbeszédnek, Matiszt erős fölindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetésében vétkesnek mondták ki. A törvényt alkalmazó bíróság azért 7 évi fegyházra ítélte.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

1503. végr. sz.
1905.**Árverési hirdetemény.**

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kassai kir. járásbírósnak 1905. évi V. 6705. számú végzése folytán Fényes Mór felperes részére Kocsis Jenő alperesek ellen 750 k követelés s járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 2000 koronára becsült ingóságokra a kassai kir. járásbírósnak 1905. V. 6705. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben törvényes zálogjogot nyertek volna, Kassán a muzeum épületben leendő megtartása határidőül 1905. évi november hó 17-ik napján délután 2 órája kitűzetik, amikor a bíróság lefoglalt Rákoczy Ferencz elfogatását ábrázoló nagy olajfestmény s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhivattak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdeteménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számított.

Kelt Kassán, 1905. évi okt. hó 20-án.

Beődök Zsigmond

kir. bírósági végrehajtó.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Lukaszewski és Társa
„ZSÓFIA“
miseruhák és egyházi szerek raktára
Kassa, Kossuth L.-utca 20.

Van szerencsénk tisztelettel tudomására adni, hogy raktárunkat a legújabb kelmékben és művészi himzésekben gazdagon kiegészítettük és olcsó árainkat a nagyérdemű közönségnek figyelmébe ajánljuk.

Alba, Antipedes, Apparamentum Missae cum 5 appertinentiis minden egyházi szinben 15 forinttól fölfele. — Birettum, Bursa, Berloque, Ciborium-köpeny. Dalmatica ornata, egyházi lobogók és templomi zászlók minden szinben. Humeral, imakönyv olvasójel, Lavabo, mennyezettek, miseszolgárhák, oltárterítők, oltárvánkosok, Palla, Pluviale és stóla az összes szükséges templomi szinben 25 forintteli arban. Purificatorok, Rochette, Stóla, zászlóhimzések, Velum és Umbraculum valamint zászlószalagok, tokok és rudak.

A gör. kath. egyházban szükséges összes miseruhákat, mint Felout 28 forinttól fölfele. Megrendeléseket fogadunk el templomi ércárakra és a legolcsóbb áron szállítjuk azokat. — Régi miseruhákat javítás végett elfogadunk, ugymint régi himzéseket selyemben, aranyban és ezüstben is.

Kívánatra árukat kiválasztás végett franco küldünk, a szín és az ár közlése után. Az eddig irántunk nyilvánult bizalomért a legszivesebb köszönetünket fejezzük ki és ipari vállalatunkat kegyes támogatásra ajánljuk.

Kiadó: Muranyi József.

Rogozsán Antal
nagy vendéglője
Budapest, IV. Gerlóczy-utca 2. sz.

A kassaiak, Abauj-Torna és Sáros-megyebeliek egyetlen találkozó helye a fővárosban. — Kitűnő és olcsó ételek, felséges jó borok. Kassai és felvidéki lapok.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

**A Katona-kórház utca
1. sz. ház szabad kézből
átadó.**

Cim a kiadóhivatalban.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kisértse
meg
szerencsáját

KASSAN**NYULÁSZI BÉLA sorsjegyzületében****(KASSA, Fő-utca 12.) vásárolt osztálysorsjeggyel!****Főnyeremény 60.000 kor.****Huzás 1905. november hó 23. és 24-én.**

Egész	Fél	Negyed	Nyolcad	Megrendelés legcélszerűbb posztalványon v. levelezőlapon.
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1-50 kor.	

Távbeszélő szám: 224. Távbeszélő-szám: 224.

Hirdetések
felvételnek a
„Napló“

kiadóhivatalában
és szerkesztőségben

KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Alapított 1844.

Alapított 1844.

KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR

a székesegyházzal szemben, saját házában.

Takarékbetétek könyvecskére és folyó-számlára. Váltók és kisorsolt értékpapírok leszámítása, beszedése.**Kölcsönök** váltóra, házra, földbirtokra, értékpapírokra és folyószámla alakjában.**Értékpapírok, okmányok, ékszerek megőrzése.****Váltóüzletében** értékpapírok, külföldi pénzek vétele és eladása tőzsdei árfolyam szerint.

Közbenjárás katonai házassági óvadékok letételénél.

Külföldi és vidéki szelvények, chequek beváltása és beszedése.

Osztálysorsjegyek eladása.**Hitellevelek és pénzáttalás bármely külföldi városba csekély díj mellett.****Safe Deposit pénzszekrények.**

Postai megbízások azonnal elintéztetnek és fölvilágosítások készséggel adatnak.

45

Nyomatott VITFZ A ut. könyv-, kő- és műnyomdájában Kassán. 1905.